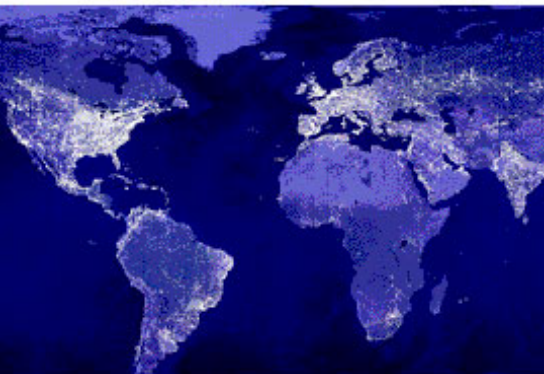

Sladění pracovního a rodinného života

Kvantitativní výzkum

červen 2009

Gender Studies o.p.s. se již delší dobou zabývá problematikou sladování osobního a profesního života. I tento výzkum navazuje na toto téma a jeho hlavním cílem je zjistit, jaký zájem a informace mají matky s dětmi do 10 let o zaměstnavatelské programy pro sladění pracovního a rodinného života, jaké by uvítali, jaké možnosti mají, s jakými bariérami se při sladování setkávají. **Výzkum byl realizován v rámci projektu „Zaměstnavatelé pro sladění osobního a pracovního života“, který je financován Evropským sociálním fondem a magistrátem hl.m. Prahy. Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti.**

Dílčí cíle výzkumu jsou následující:

- Zjistit vnímání a zkušenosti se sladěním práce a rodiny
- Zjistit zkušenosti s návratem z rodičovské a mateřské dovolené, zkušenosti s udržením kontaktu během MD/RD, zkušenosti s prací při MD/RD a zároveň identifikovat i ideální představu o tomto průběhu
- Identifikovat vnímání a zkušenosti s diskriminací na základě rodičovství
- Identifikovat kroky, které by byly matkami uvítány ze strany zaměstnavatelů

- **Kvantitativní výzkum (kombinace metod CASI a Face2Face)**
- **Cílová skupina:** matky s dětmi ve věku 10-ti let a mladšími
- **Nástroj výzkum:** strukturovaný dotazník (o délce 25 min)
- **Velikost vzorku:** 605 respondentek
- **Lokalita:** Praha (350 resp.) a další česká města

Shrnutí hlavních zjištění

Sladění pracovního a rodinného života

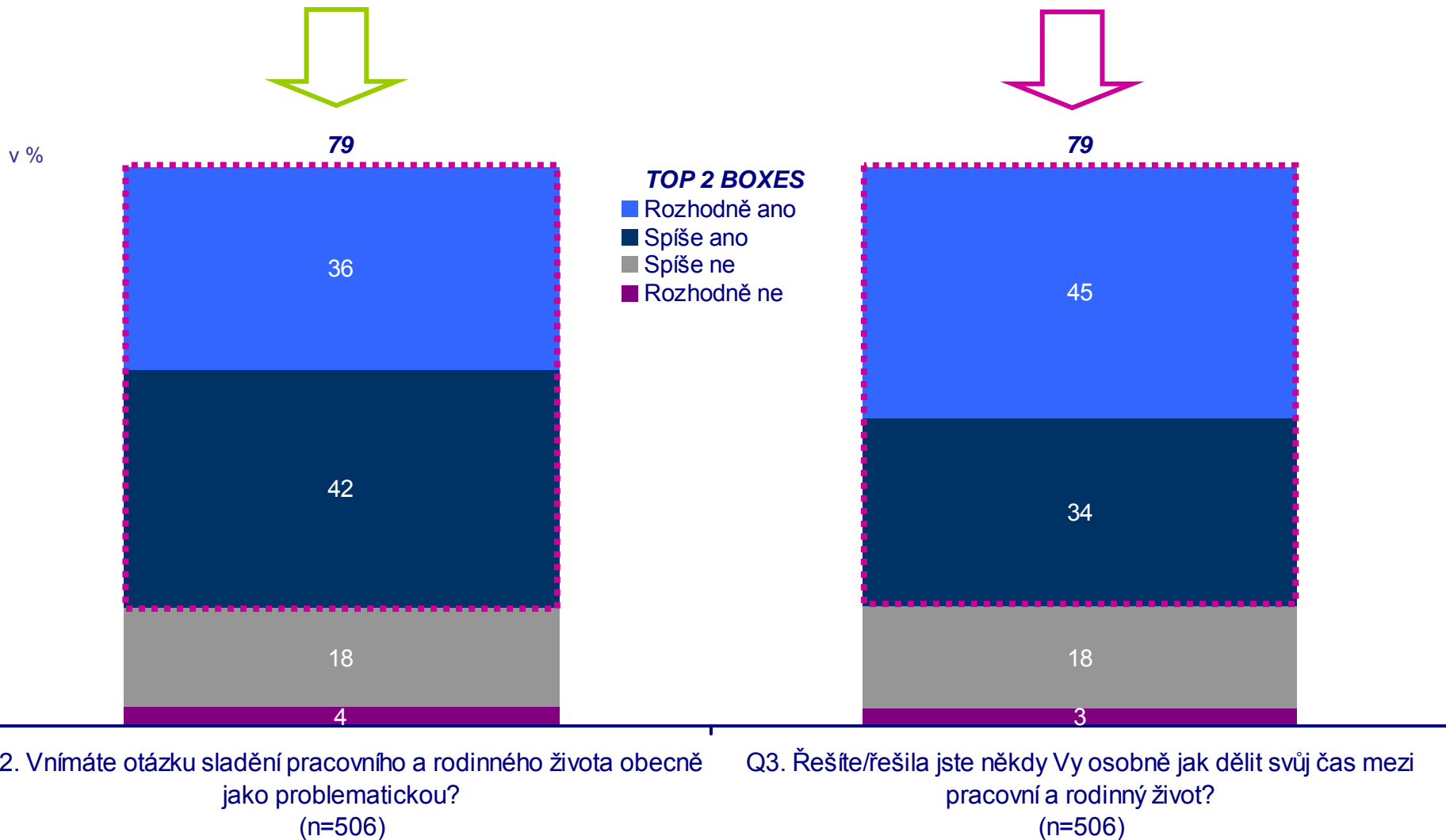
- Zaměstnavatelé **nemají příliš tendence být** v průběhu mateřské a rodičovské dovolené **iniciativní v kontaktu**, zejména ne mimo nezbytný rámec.
- Obecně se dá říci, že **matky mají relativně velký zájem pracovat i při RD, brání jim** v tom ale **nízká vstřícnost zaměstnavatele**, rigidita systémů a **problémy s hlídáním dětí**. Často nejsou k dispozici **typy úvazků a formy spolupráce**, o které by opravdu stály.
- **Hlavní motivací** pracujících žen na RD se neukázala být jinak stagnující kariéra ani kontakt s oborem, ale **finanční důvody, potřeba nesoustředit svůj život jen kolem dětí** nebo například zájem o **setkávání se s lidmi**.
- **Největší zájem** ze strany matek je o pracovní pozice nabízející **flexibilní uzpůsobení náplně a pracovní doby** jejich rodičovství.
- S **velmi pozitivní reakcí** se setkává myšlenka **firemního** (nebo s firmou spolupracujícího) **zařízení pro děti**.
- **Ženy** pracující na pozicích **bez nutné kvalifikace** mají ztateně **větší problémy** při snaze sladit pracovní a rodinný život, a to zejména **díky nízké flexibilitě jejich profesí a omezeným možnostem pracovním i finančním**.
- S **horší finanční situací** se obecně potýkají matky **mimopražské**, pro něž je závažnějším důvodem, proč pracovat při RD, než matkám pražským.
- **K diskriminaci** na základě rodičovství (nezřídka) **dochází**, a to v případě dotazovaných i jejich blízkého okolí.

Detailní závěrečná zpráva

Asociace na téma Rovnováha pracovního a rodinného života

Q1. Co se Vám vybaví, když se řekne „rovnováha pracovního a rodinného života“?

(n=605=všechny respondentky)	%
skloubit obojí, zvládat obojí, mít čas na práci i rodinu, aby vše fungovalo	31,6
skloubit obojí , aby to rodina nepocítovala, aby práce nezasahovala do rodinného života, mít dostatek času pro rodinu	15,2
půl času věnovaného práci, půl času rodině, stejný čas věnovaný práci jako rodině	8,3
nejde to, nemožné	6,9
klid, pohoda, být v klidu a pohodě, zvládat to v klidu a pohodě	5,1

Q4. Jakým způsobem Vy osobně řešíte/řešila jste sladění pracovního a rodinného života?

v %

(n=398=pouze respondentky, které sladění řeší)

zajištění hlídání dětí, pomoc babiček, členů rodiny, kamarádek, chůvy

23,4

pomoc manžela, jeho zapojení do péče o děti, chodu domácnosti, rozdělení povinností doma

17,3

našla jsem si práci na částečný úvazek

9,5

snažím se ve volném čase hodně, výhradně věnovat dětem

7,3

Q5. Jaké podmínky by podle Vás musely být splněny, abyste mohla říct, že se dokážete věnovat dostatečně jak rodinnému a osobnímu životu, tak práci?

v %

(n=398=pouze respondentky, které sladění řeší)

dobré finanční ohodnocení

13,0

flexibilní pracovní doba

12,1

práce na částečný úvazek

10,3

spolupráce rodiny, partnera

9,7

zajištění hlídání

8,7

zkrácená pracovní doba

8,5

vstřícnost zaměstnavatele

8,3

možnost umístění dětí do jeslí, školky, dostatek školek, školky v místě pracoviště

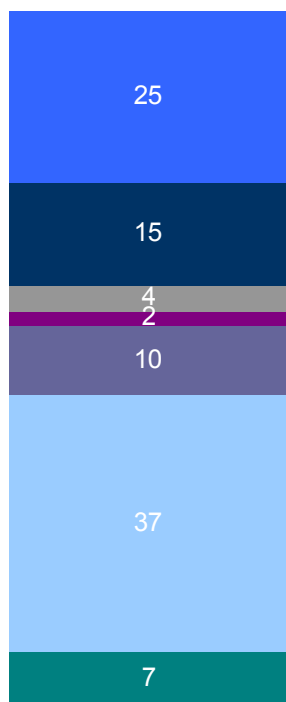
7,1

Kontakt v průběhu MD/RD

ze strany **zaměstnavatele, matky; reakce zaměstnavatele na kontakt**

v %

Q7. Kontaktoval Vás Váš zaměstnavatel v průběhu Vaší poslední mateřské/rodičovské dovolené (dále jen MD/RD)? Pokud ano, kolikrát? (n=605)

■ 1-2 krát

■ 3-5 krát

■ 6-10 krát

■ 10-15 krát

■ Častěji

■ Nekontaktoval

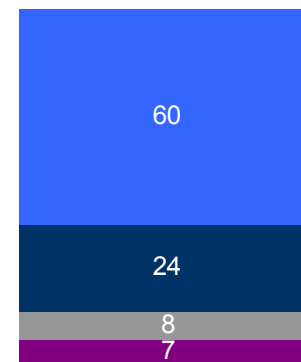
■ Nebyla jsem před nástupem, ani v průběhu MD/RD zaměstnaná

■ Ano

■ Ne

■ Nepamatuji se

■ Nebyla jsem před nástupem, ani v průběhu MD/RD zaměstnaná

Q11. Kontaktovala jste v průběhu Vaší poslední MD/RD Vy svého zaměstnavatele? (n=605)

TOP 2 BOXES

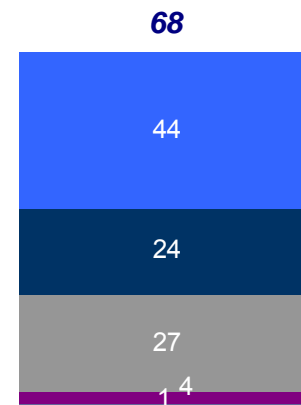
■ Rozhodně pozitivní

■ Spíše pozitivní

■ Ani pozitivní ani negativní

■ Spíše negativní

■ Rozhodně negativní

Q13. Jaká byla reakce Vašeho zaměstnavatele na to, že jste ho kontaktovala v průběhu MD/RD? (n=365)

Důvody kontaktu ze strany **zaměstnavatele** a **matky**

Q8. Z jakého důvodu Vás zaměstnavatel v průběhu Vaší poslední MD\RD kontaktoval? (n=334)

v %

Chtěl pouze vyřídit **praktické záležitosti** (dokumenty, formality)

53,9

Chtěl se **informovat o Vaší situaci**, datu Vašeho návratu

53,6

Chtěl Vám **nabídnout** nějakou **formu pracovní spolupráce** nebo Vás o možnostech spolupráce informovat

34,7

Chtěl **poradit s pracovní záležitostmi**, která spadá do Vašich kompetencí

20,7

Chtěl Vám podat **informace ohledně dění či změn ve firmě**

15,0

Chtěl Vám **nabídnout návštěvu** ve firmě

14,1

Q12. Z jakého důvodu jste kontaktovala Vašeho zaměstnavatele v průběhu MD\RD? (n=345)

v %

Chtěla jsem vyřídit **praktické záležitosti** (dokumenty, formality)

60,5

Chtěla jsem svého zaměstnavatele **informovat o mé situaci** / stavu / datu návratu

57,5

Chtěla jsem se informovat na možné **formy pracovní spolupráce** při/po RD

32,1

Chtěla jsem se informovat na **dění či změny ve firmě**

24,9

Chtěla jsem požádat / domluvit se na mé **návštěvě ve firmě**

13,4

Chtěla jsem se informovat **ohledně výhod**, které firma matkám na MD /RD/ pracujícím matkám nabízí

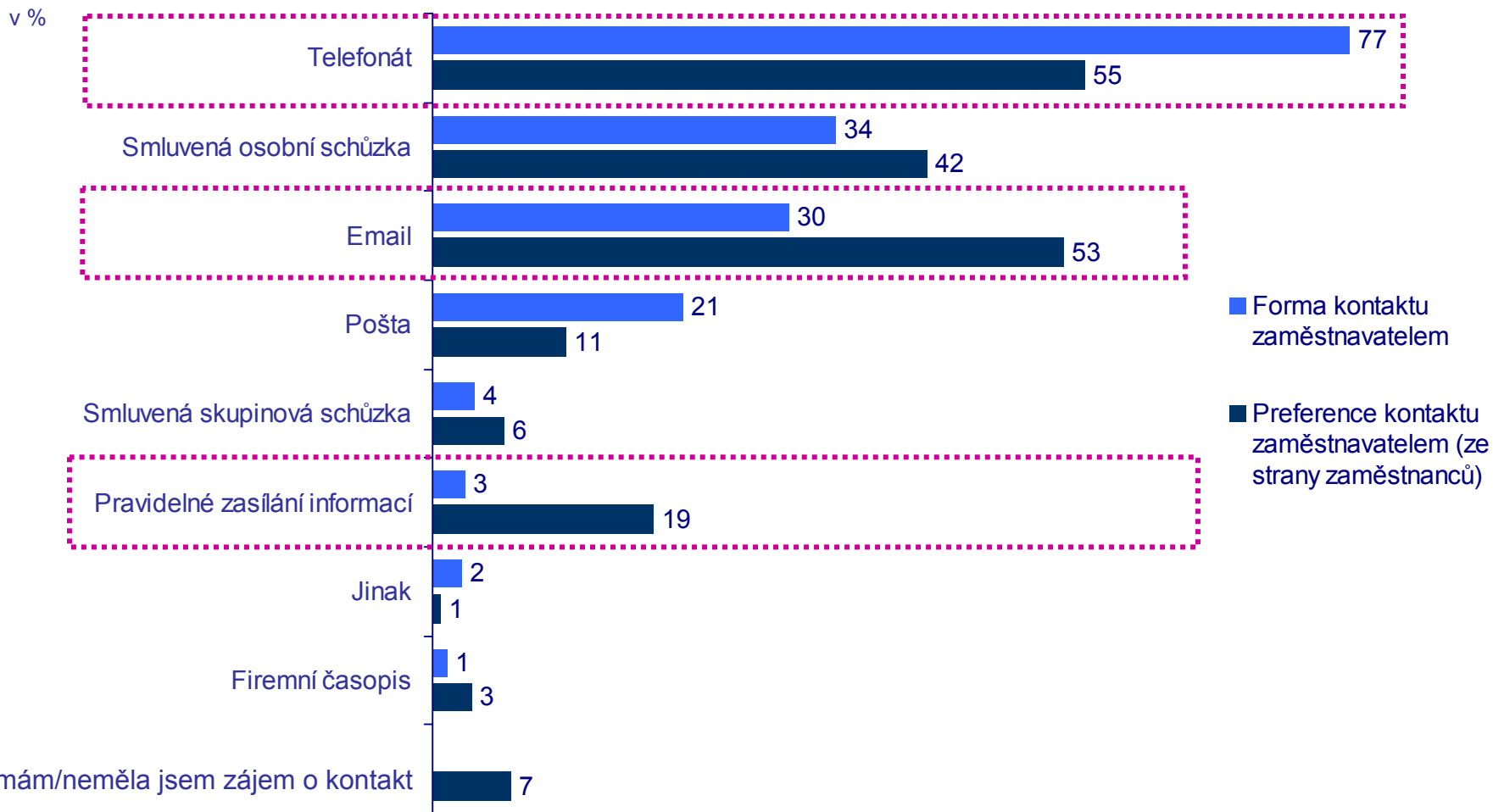
12,1

Kontaktovala jsem svého zaměstnavatele **bez konkrétního důvodu**

11,8

Forma a preferovaná forma kontaktu ze strany zaměstnavatele

Q9. Jakou formou Vás Váš zaměstnavatel v průběhu Vaší poslední MD\RD kontaktoval? (n=334)
 Q10. Jakou formou byste preferovala, aby Vás Váš zaměstnavatel v průběhu MD\RD kontaktoval? (n=605)

Možnost a zájem pracovat při RD dle bydliště / věku nejmladšího dítěte / počtu dětí

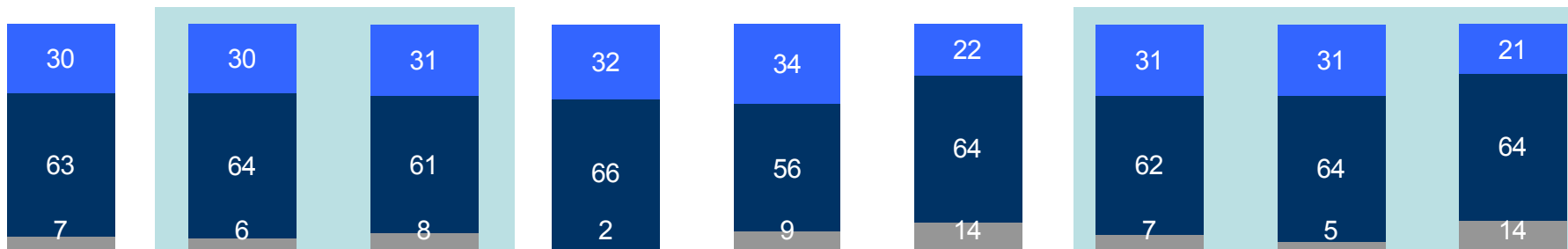
Q20. Uvedla jste, že při RD nepracujete/nepracovala jste. Byla jste Vy osobně v situaci, kdy jste měla možnost pracovat i při RD?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

- Ano
- Ne
- Nevím, nepamatuji se

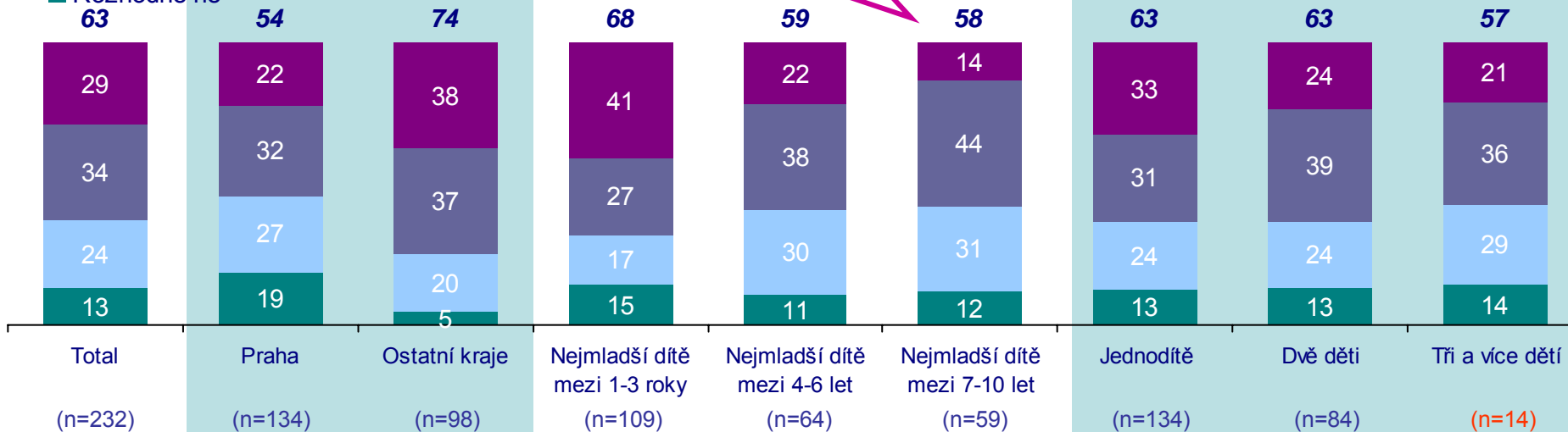
v %

Q21. Měla jste v průběhu RD, i kdyby jen krátce, zájem pracovat?

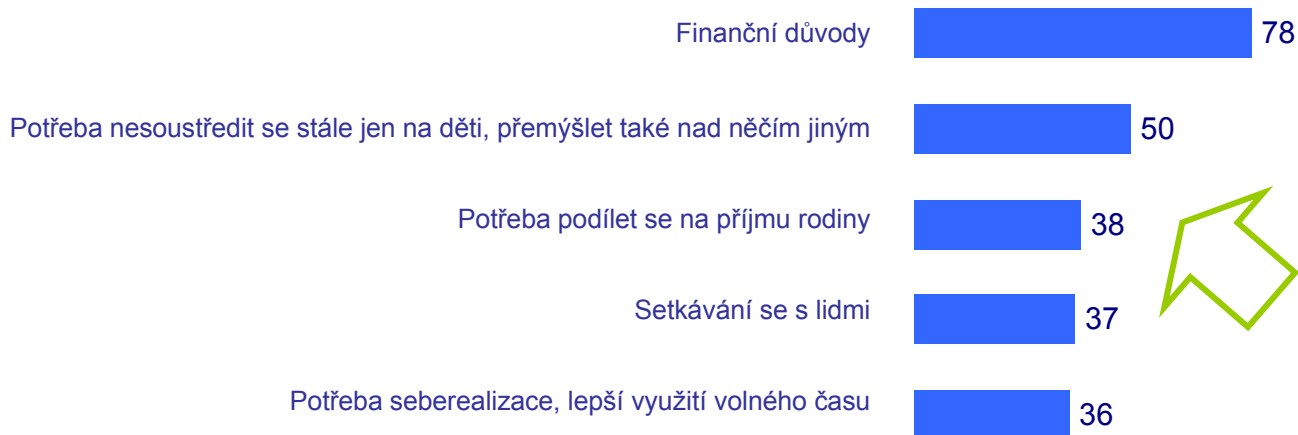
TOP 2 BOXES

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

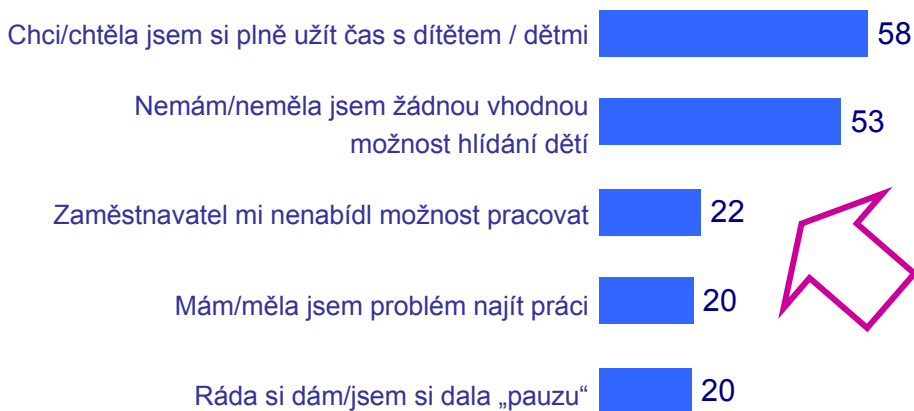

v %

Q16. Jaké jsou byly Vaše hlavní důvody pro práci při RD?
(n=373 pouze ty, co při RD pracovaly)

Q22. Jaké jsou byly Vaše hlavní důvody nepracovat při RD?
(n=232 pouze ty, co při RD nepracovaly)

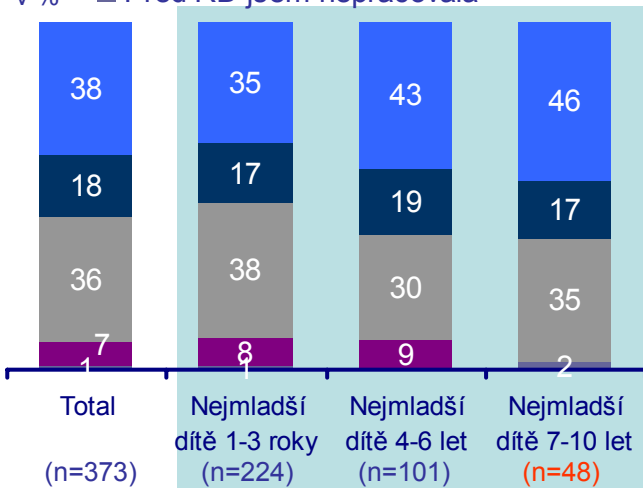
Q23. Které z následujících položek by Vás přiměly pracovat při RD?
(n=232 pouze ty, co při RD nepracovaly)

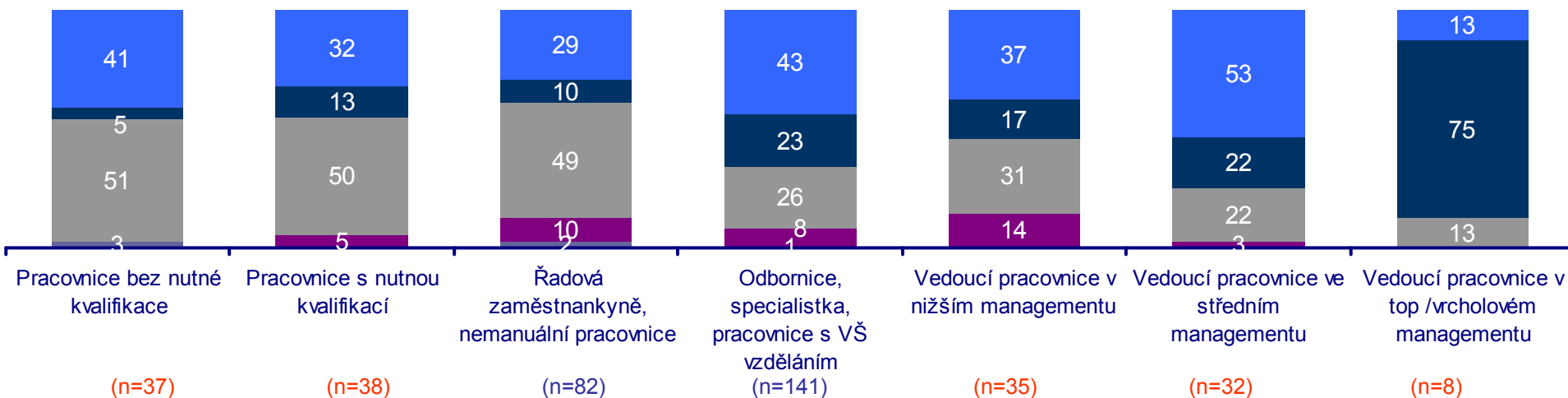
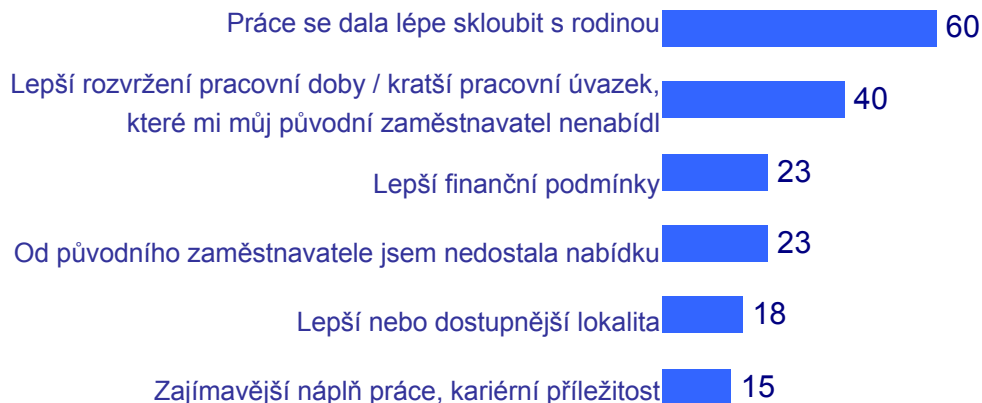
Q14. Uvedla jste, že pracujete nebo jste pracovala při RD, pro koho konkrétně pracujete/jste pracovala při RD?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

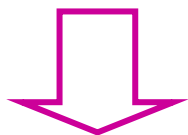
- Pro zaměstnavatele, u kterého čerpám/ jsem čerpala RD
- Na živnostenský list
- Pro jiného zaměstnavatele
- Částečně pro oba
- Před RD jsem nepracovala

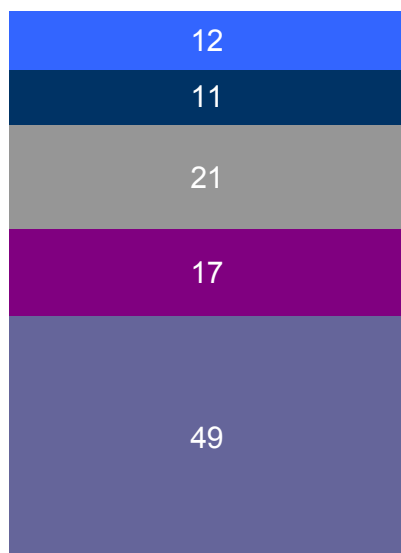
Q15. Co konkrétně Vás přimělo pracovat pro jiného zaměstnavatele? (n=160)

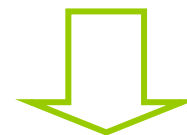
v %

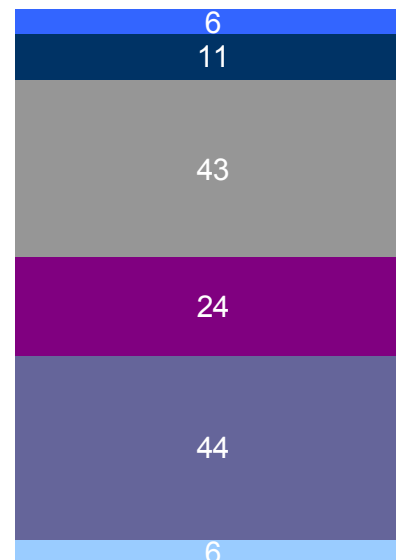
- Plný pracovní úvazek
- Více než poloviční pracovní úvazek
- Poloviční pracovní úvazek
- Méně než poloviční pracovní úvazek
- Práce formou brigády (DPP, smlouva o dílo, apod.)

Q18. Jaký rozsah pracovního úvazku využíváte/jste využívala v průběhu RD? (n=337)

- Plný pracovní úvazek
- Více než poloviční pracovní úvazek
- Poloviční pracovní úvazek
- Méně než poloviční pracovní úvazek
- Práce formou brigády (DPP, smlouva o dílo, apod.)
- Žádný, nevím

Q24. Jaký rozsah pracovního úvazku byste chtěla v průběhu RD využít, pokud by Vám jej zaměstnavatel nabídl? (n=605)

Forma spolupráce při RD

Zájem o formu spolupráce při RD

v %

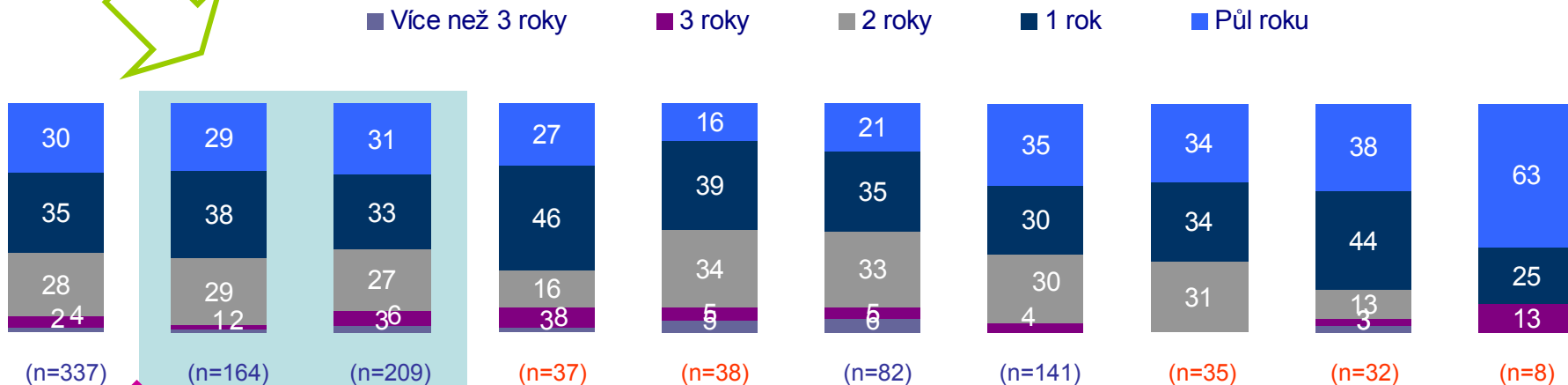
Věk dítěte při nástupu do práce při RD

Věk nejmladšího dítěte při návratu po MD/RD dle

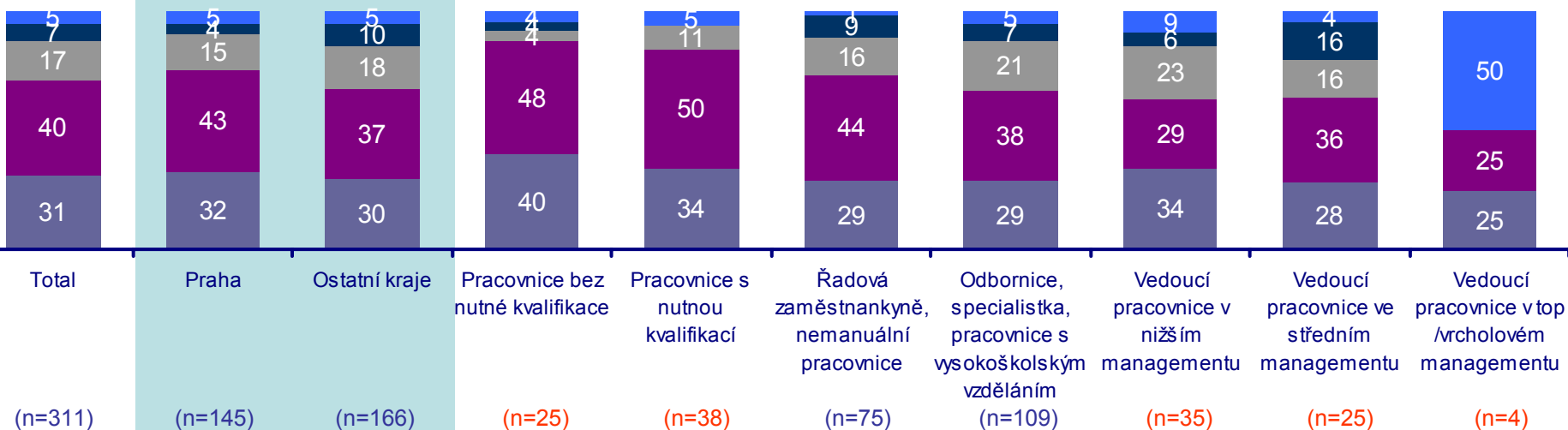
v %

Q17. Kolik let bylo Vašemu dítěti, když jste začala pracovat při RD?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

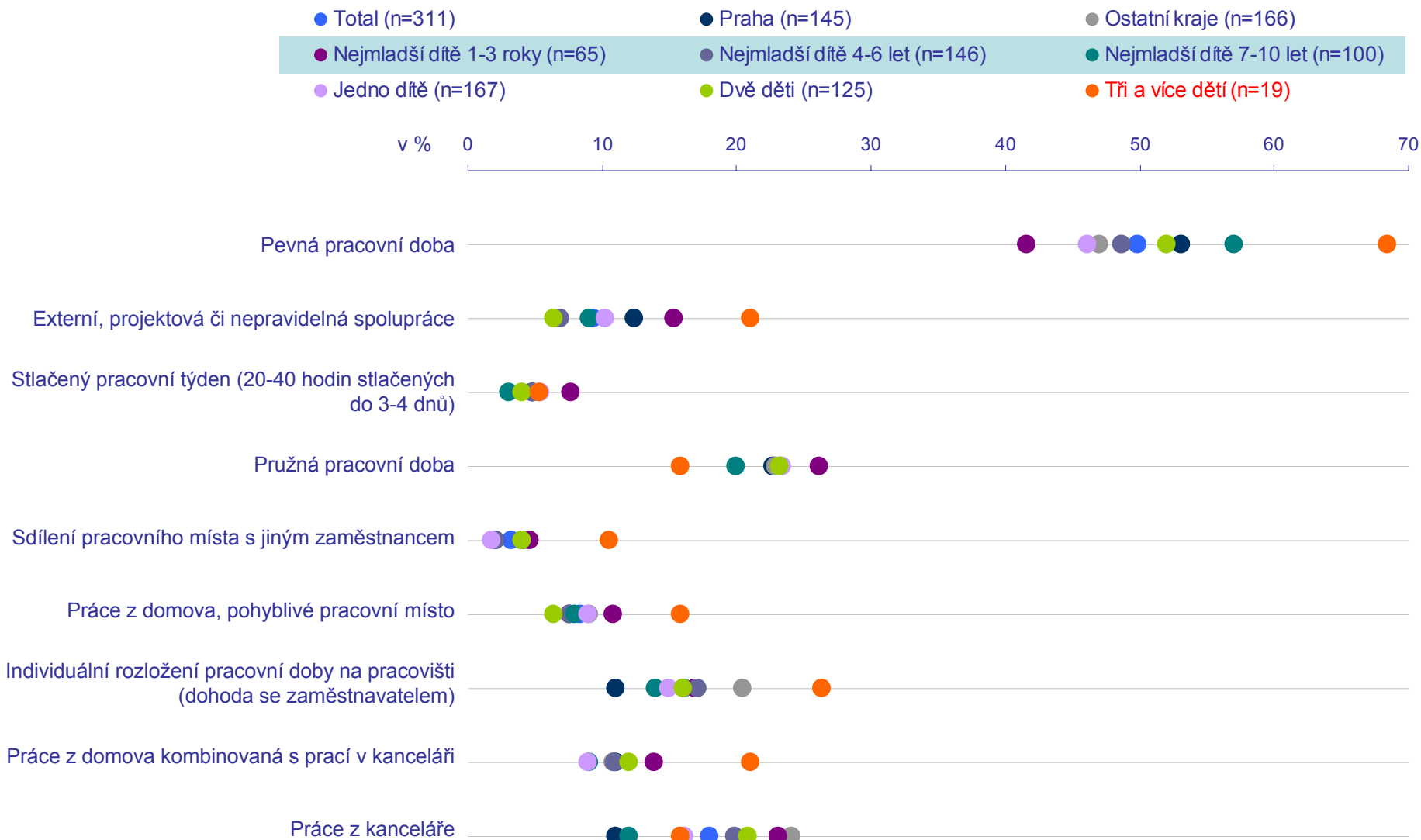
Q26. Kolik let bylo Vašemu dítěti, když jste se natrvalo vrátila do zaměstnání po MD/RD?

Forma spolupráce po návratu z MD/RD dle bydliště / věku nejmladšího dítěte / počtu dětí

Q29. Jakou formu pracovní spolupráce po návratu z MD\ RD využíváte/jste využívala?

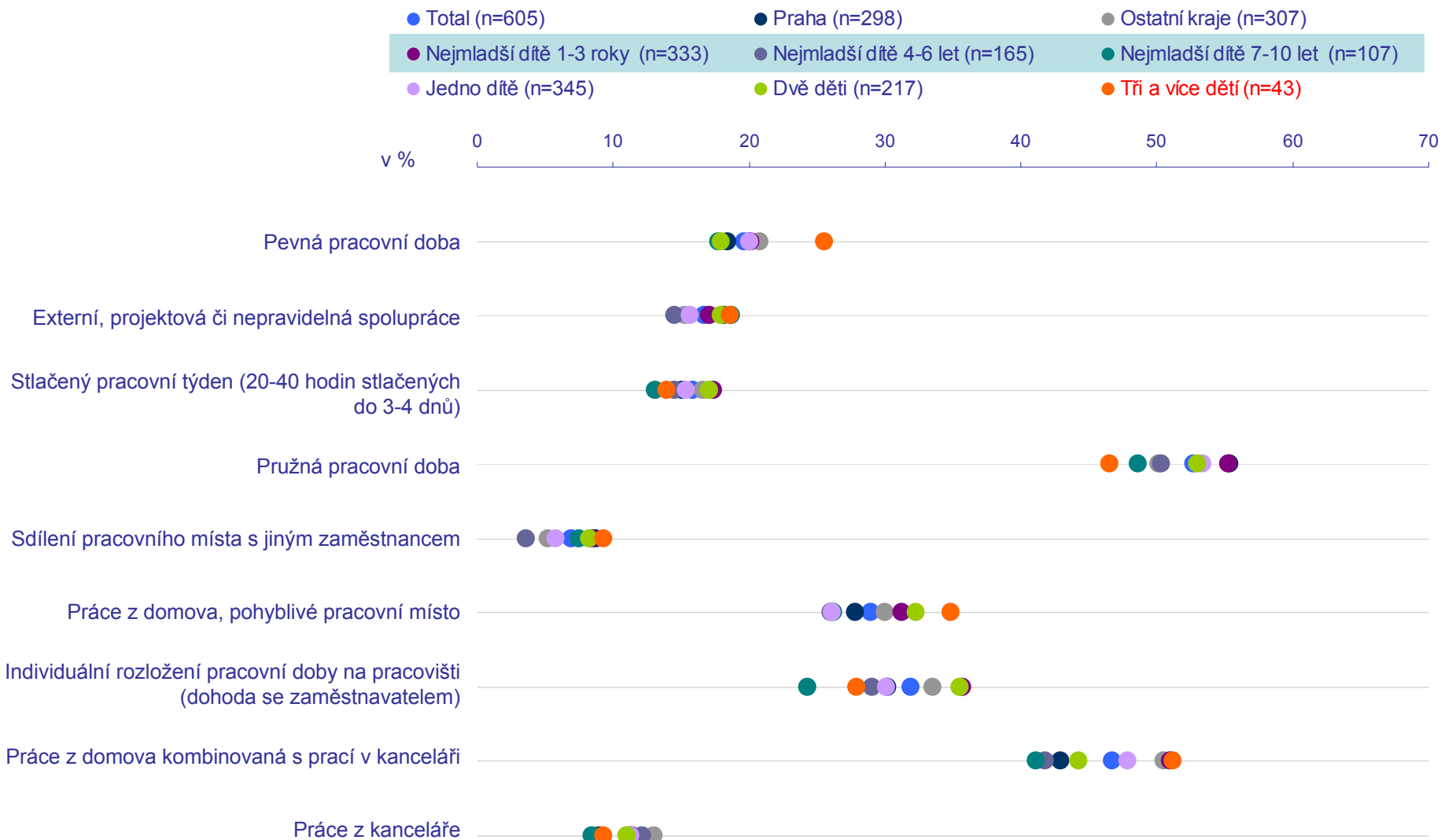
Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

Ideální forma spolupráce po návratu z MD/RD dle bydliště / věku nejmladšího dítěte / počtu dětí

Q31. Jakou formu pracovní spolupráce byste chtěla po návratu z MD/RD využít, pokud by Vám ji zaměstnavatel nabídl?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

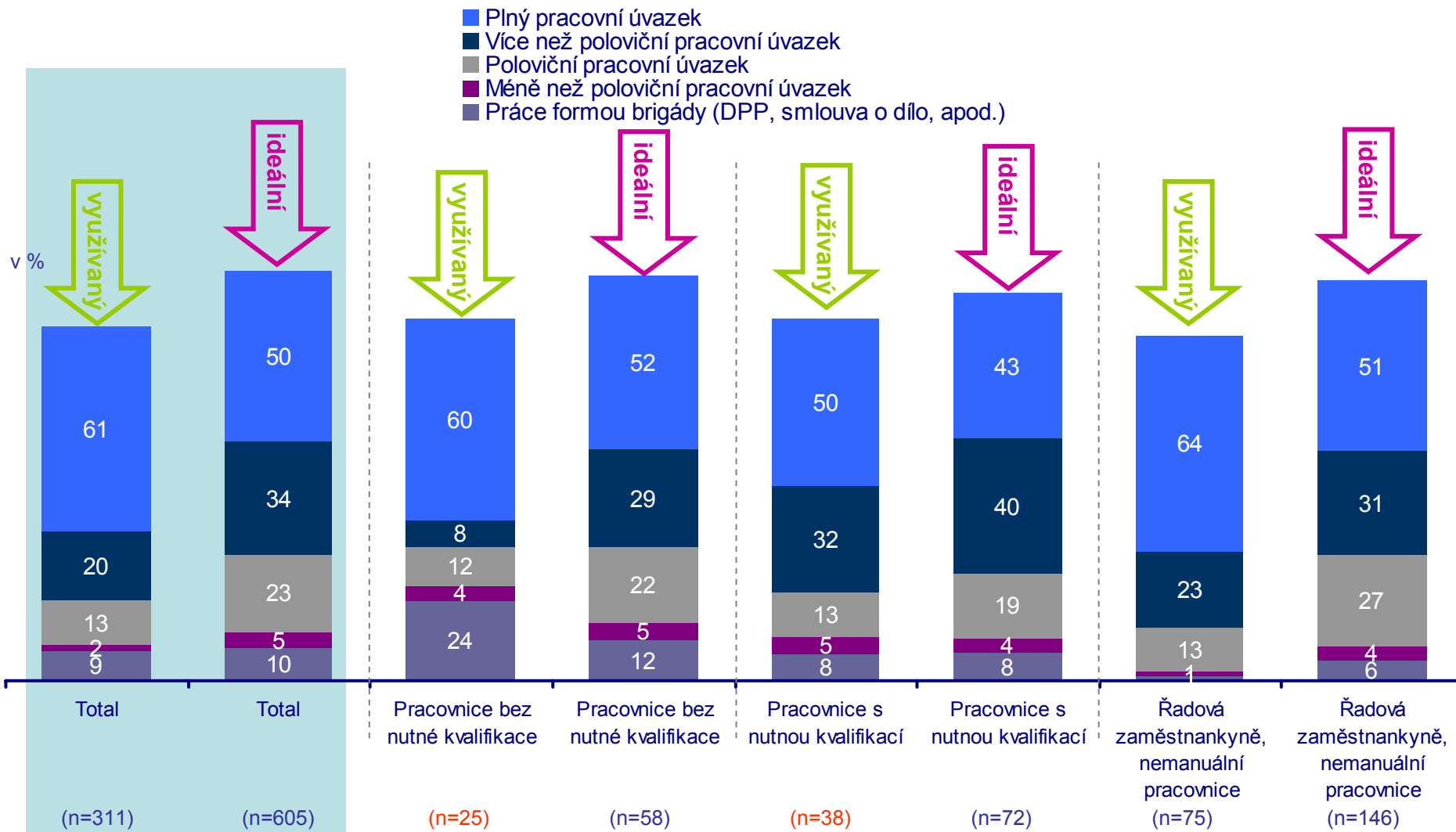
Využívaný a ideální rozsah pracovního úvazku

dle pracovní pozice matky 1/2

Q28. Jaký rozsah pracovního úvazku po návratu z MD\ RD využíváte\jste využívala?

Q30. Jaký rozsah pracovního úvazku byste chtěla po návratu z MD\RD využít, pokud by Vám jej zaměstnavatel nabídl?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

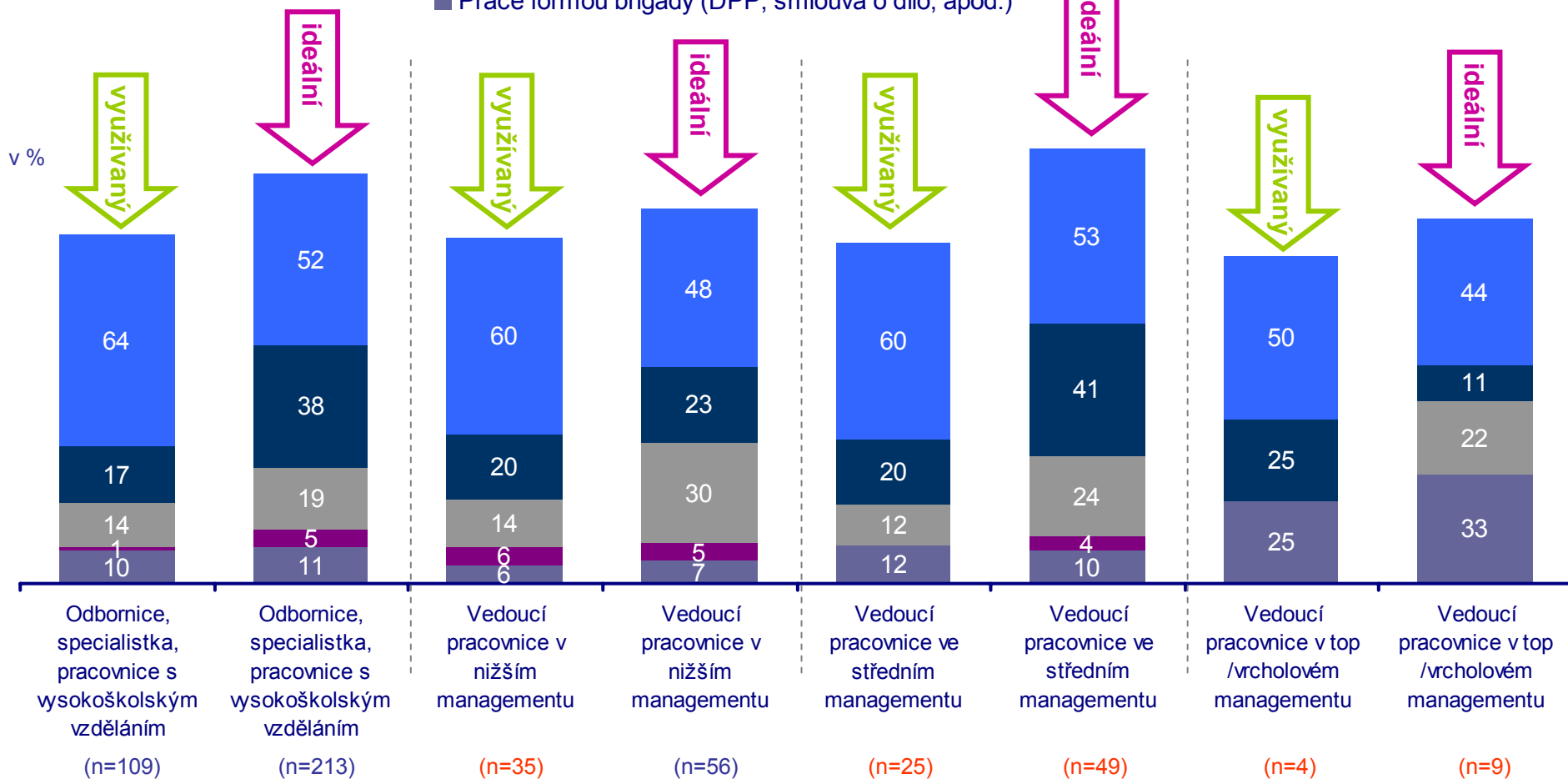
Využívaný a ideální rozsah pracovního úvazku dle pracovní pozice matky 2/2

Q28. Jaký rozsah pracovního úvazku po návratu z MD\ RD využíváte/jste využívala?

Q30. Jaký rozsah pracovního úvazku byste chtěla po návratu z MD\RD využít, pokud by Vám jej zaměstnavatel nabídl?

Červená barva značí nízkou bázi respondentek v dané skupině

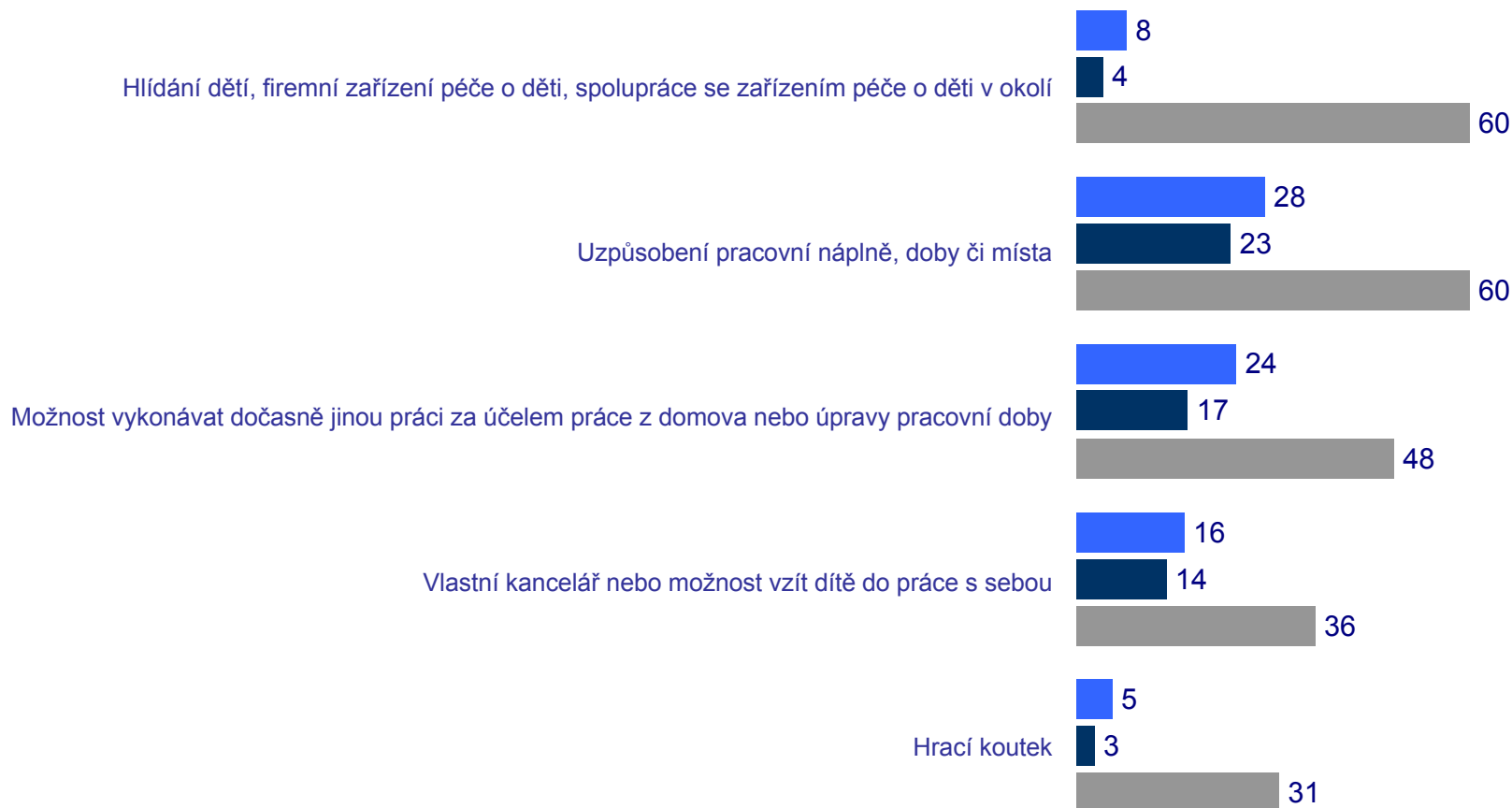
- Plný pracovní úvazek
- Více než poloviční pracovní úvazek
- Poloviční pracovní úvazek
- Méně než poloviční pracovní úvazek
- Práce formou brigády (DPP, smlouva o dílo, apod.)

Nabízené, využívané a ideální uzpůsobení pracovních podmínek

v %

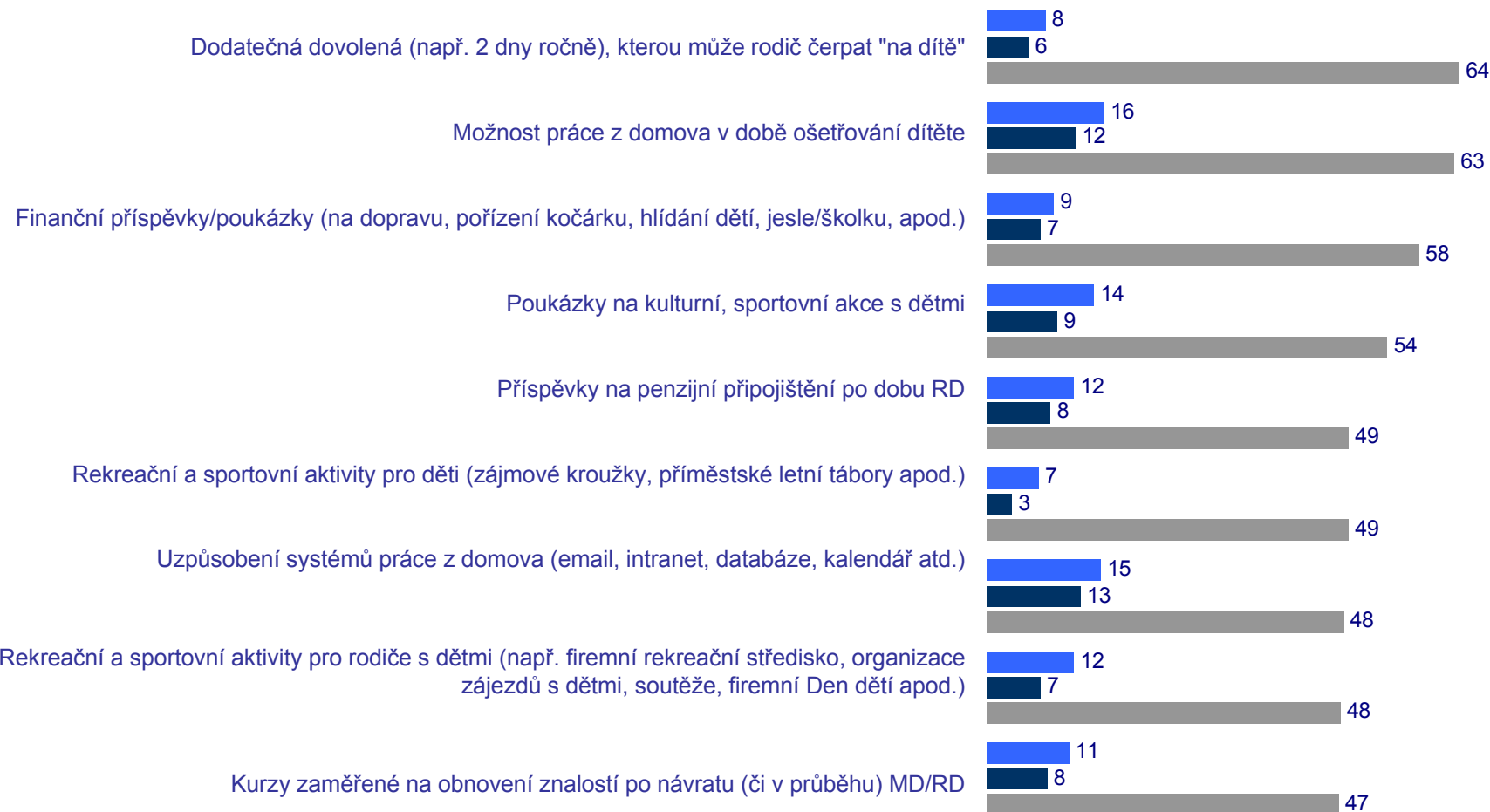
- Q32. Které z následujících položek Vám Váš zaměstnavatel umožnil využívat v průběhu nebo po návratu z MD\RD (bez ohledu na to, zda jste je skutečně využila)? (n=506)
- Q33. Které z následujících položek jste v průběhu nebo po návratu z MD\RD opravdu využila? (n=506)
- Q34. Které z následujících položek byste chtěla v průběhu nebo po návratu z MD\RD využívat, pokud by Vám to zaměstnavatel umožnil? (n=605)

Nabízené, využívané a ideální benefity

v %

- Q37. Které z následujících výhod/benefitů Vám Váš zaměstnavatel umožnil využívat v průběhu nebo po návratu z MD\RD (bez ohledu na to, zda jste je skutečně využila)? (n=506)
- Q38. Které z následujících výhod/benefitů jste v průběhu nebo po návratu z MD\RD opravdu využila? (n=506)
- Q39. Které z následujících výhod/benefitů byste chtěla v průběhu nebo po návratu z MD\RD využívat, pokud by Vám to zaměstnavatel umožnil? (n=605)

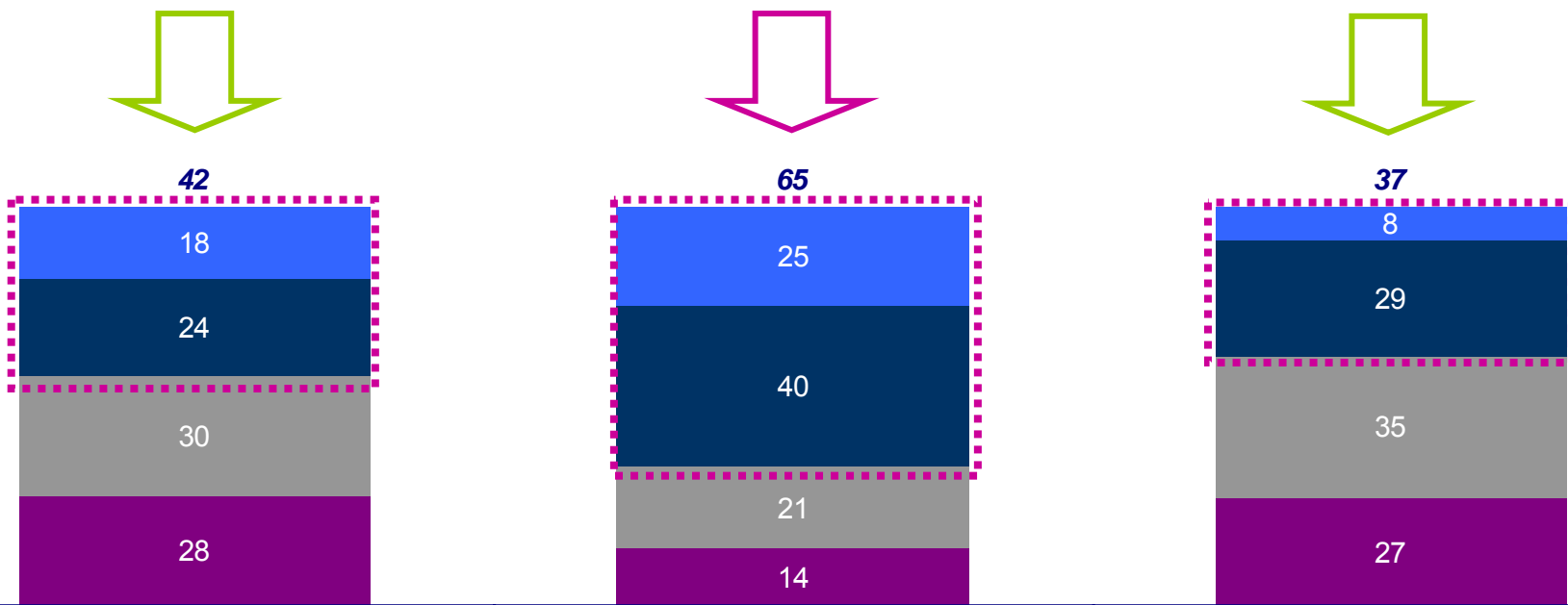

Spokojenost s poskytnutými informacemi, uzpůsobením pracovních podmínek a benefity

TOP 2 BOXES

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

v %

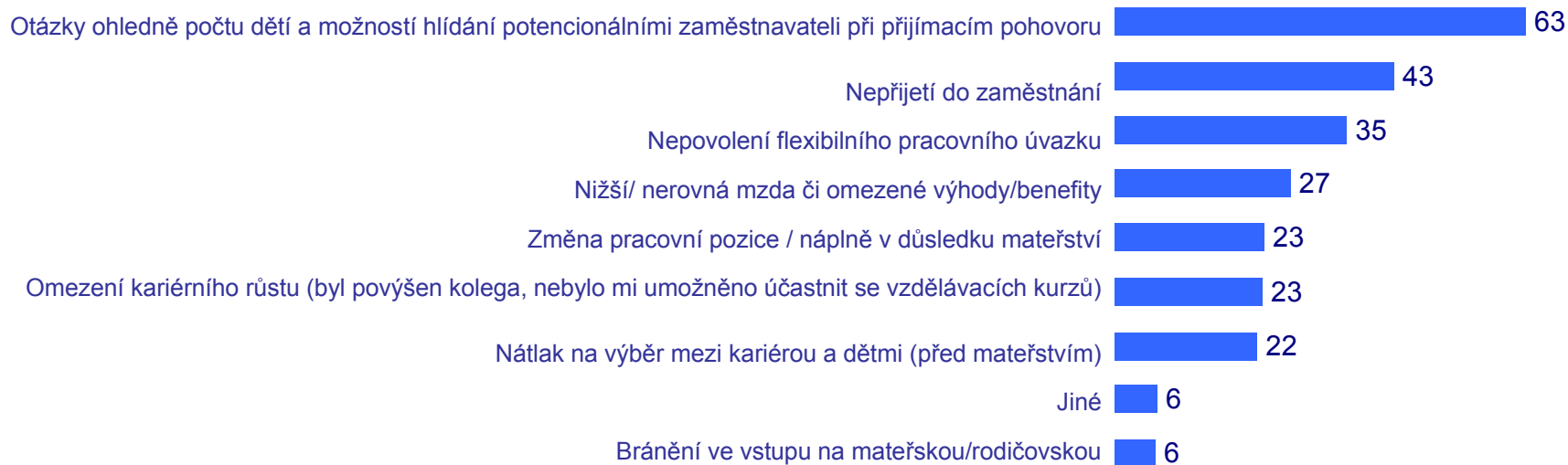
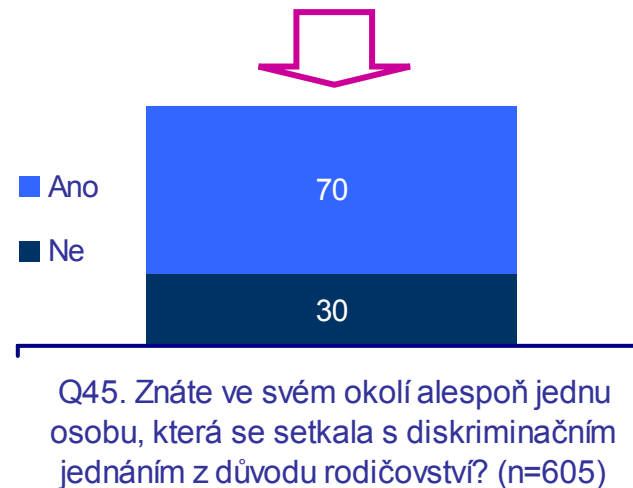
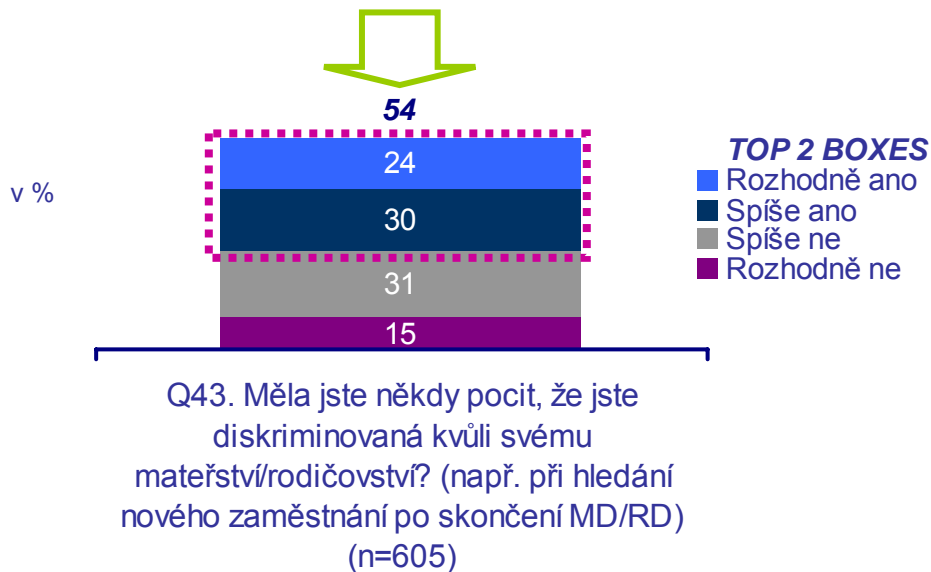

Q27. Poskytl Vám zaměstnavatel dostatek informací o možnostech, které Vám, jako pracujícímu rodiči firma nabízí? (n=311)

Q36. Jste spokojena s mírou, do které Vám zaměstnavatel vyšel vstříc z hlediska uzpůsobení pracovního prostředí a podmínek v průběhu nebo po návratu z MD/RD? (n=506)

Q40. Jste spokojena se současnou nabídkou výhod/benefitů pro rodiče, které Vám zaměstnavatel nabízí? (n=506)

■ Q44. Jakému diskriminačnímu jednání jste musela na základě svého mateřství/rodičovství čelit? (n=324)